Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βορβόρι τό, ἀμάρτ. *βουρβούρι Λεξ.* Βλαστ. 374.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βόρβορος.*

Ὕδωρ βορβορῶδες. Ἡ λ. κατὰ πληθ. *Βαρβόρια* τοπων. Ρόδ.

βορβοροκαλόγυρος ἐπίθ. ἀμάρτ. *βορβοκαλόυρος* Κύπρ. Οὐδ. *βορβοκαλοῦριν* Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ **καλόγυρος.*

Ὁ ἔχων χρῶμα βορβορῶδες, ἤτοι φαιόν, καὶ τὰ κέρατα κυκλικά, συνεστραμμένα, ἐπὶ αἰγῶν καὶ τράγων.

βορβοροκαύκαρος ἐπίθ. Κύπρ. Οὐδ. *βορβοκαυκάριν* Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ *καύκαρος.*

Ὁ ἔχων χρῶμα φαιὸν ὡς ὁ πηλὸς καὶ στερούμενος κεράτων, ἐπὶ αἰγός.

βορβορολούβγας ἐπίθ. ἀμάρτ. *βορβορολούκγας* Κύπρ. Θηλ. *βορβορολουβὲ* Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ *λουβγάς.* Τὸ *βορβορολούκγας* ἐκ τοῦ ἀμαρτ. διαμέσου τύπου *βορβορολούβκγας.*

Ὁ ἔχων χρῶμα φαιὸν ὡς ὁ βόρβορος καὶ φέρων δύο λοβοειδῆ σαρκώματα παρὰ τὰς παρειάς, ἐπὶ αἰγός.

βορβορολουβετούδιν ἐπίθ. οὐδ. Κύπρ. *βορβορολουβετούιν* Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ ἀμαρτ. οὐδ. ἐπιθ. *βορβορολουβέτιν,* ὃ ἐκ τοῦ ἐπιθ. **βορβορολούβετος.*

Ἡ σημασία τοῦ ἐπιθέτου τούτου λεγομένου ἐπὶ μικρᾶς αἰγὸς εἶναι ἡ τοῦ οὐδετέρου τοῦ *βορβορολούβγας,* ὃ ἰδ.

βορβορόπηλα τά, Κύπρ. *βορβόπηλα* Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ *πηλά,* δι' ὃ ἰδ. *πηλός.* Ὁ τύπ. *βορβόπηλα* κατ' ἀνομ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 224.

Λάσπη ἀκάθαρτος, βρωμερά, βόρβορος: *Ἐπερνοῦσεν ἕνα ἁμάξιν τσ' ἐπιτσύλησέν με βορβόπηλα.* || Παροιμ. *Ὅποιος ἀνακατών-νει τὰ βορβόπηλα μπαίνουν μέσ' ς τὴν μοῦτ-την του.* Συνών. *βορβοπηλιά,* **1**, *βορβοροπηλός, βόρβορος* **Α 1**.

βορβοροπηλιὰ ἡ, Κύπρ. *βορβοπηλιὰ* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βορβορόπηλα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-ιά.* Τὸ *βορβοπηλιὰ* κατ' ἀνομ.

1) *Βορβορόπηλα,* ὃ ἰδ. **2)** Μεταφ. ἠθικὸς ρύπος, φαυλότης. Συνών. *βόρβορος* **Β 2**.

βορβοροπηλὸς ὁ, Κύπρ. *βορβοπηλὸς* Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ *πηλός.*

Βορβορόπηλα, ὃ ἰδ.

βόρβορος ὁ, λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.) Θηλ. *βούρβουρη* ΚΘεοτόκ. Γεωργ. Βιργιλ. 7 καὶ 66 *βορβόρα* Κύπρ. *βορβοροῦ* Κύπρ. Οὐδ. *βορβόριν* Κύπρ. Πληθ. *βόρβορα* τά, Κυπρ. *βούρβουλα* Θρᾴκ. (Αἶν.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βόρβορος.*

Α) Κυριολ. **1)** Ἀκάθαρτος καὶ βρωμερὰ λάσπη Θρᾴκ. (Αἶν.) Κύπρ.—ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἀν. 66: *Ἔπ-πεσεν 'ς τὸν βόρβορον τσ' ἐγίνηκεν σὰν τὸν σοῖρον* (χοῖρον) Κυπρ. *Ἀπ-πέξω 'πὸ τὸ στενόν μας ἔνι οὖλ-λον βόρβορα* αὐτόθ. *Βαρειὰ εἶναι ἡ μυρωδιὰ τῆς βούρβουρης* ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἀν. || Παροιμ. *Ὅποιος ἀνακατών-νεται μὲ τὰ βόρβορα τρών τον οἱ σοῖροι* (ὅτι κακὰ τὰ ἐπακόλουθα τῆς μετὰ τῶν φαύλων συναναστροφῆς) Κύπρ. || Ἀσμ.

Δὲν τὰ θάψαν μὶ παππάδις, δὲν τ' ἀνάψανι κιριά,
μόν' τὰ πῆραν καὶ τὰ ρίξαν μέσ' 'ς τὰ βούρβουλα

Αἶν. Συνών. *βορβορόπηλα, βορβοροπηλιὰ* **1**. **2)** Ἰλὺς ποταμίου ὕδατος ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἀν. **7**: *Ξεχειλισμένο χύνεται καὶ πλημμυράει τὰ πάντα σκεπάζοντας μὲ βούρβουρες.*

Β) Μεταφ. **1)** Ἀνάμειξις πραγμάτων, ἀταξία, κυκεών Πόντ. (Τραπ.) **2)** Ἠθικὸς ρύπος, φαυλότης λόγ. σύνηθ.: *Σ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ εἶναι βόρβορος.* Συνών. *βορβοπηλιὰ* **2**.

Γ) Ἐπιθετικ. **Ι)** Ὁ ἔχων χρῶμα φαιόν, ἐπὶ ζῴων Κύπρ. **ΙΙ)** Πελώριος Πόντ. (Τραπ.)

βορβοροτράχηλος ἐπίθ. ἀμάρτ. *βορβοροτράβηλος* Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ *τράχηλος.*

Ὁ ἔχων κατάστικτον καὶ βορβορῶδες χρῶμα τοῦ τραχήλου, ἐπὶ βοὸς ἢ τράγου.

βορβορότρουλ-λος ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βόρβορος* καὶ *τροῦλλος.*

Ὁ ἔχων χρῶμα φαιὸν κατὰ τὴν κεφαλήν, ἐπὶ αἰγός.

βορβορράβδι τό, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βορβὸς* καὶ *ραβδί.*

Τὸ ξύλον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξορύσσουν ἀπὸ τὴν γῆν τοὺς βολβούς.

βορβορώνω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. *βορβορῶ* = μιαίνω, μολύνω.

Καταβαραθρῶ, ἐξοντώνω (ἀρχικῶς θὰ ἐσήμαινε καταρρίπτω εἰς βόρβορον): *Ἐβορβορώσαμέ τζοι* (τοὺς ἀντιπάλους μας). Συνών. *χαντακώνω.*

βορβὸς ὁ, *βολβὸς* Ἰθάκ. Πελοπν. (Λακων.) *βελβὸς* Ἀστυπ. *βορβὸς* σύνηθ. *βορβὸ* Τσακων. *βουρβὸς* πολλαχ. *βερβὸς* Ἀστυπ. *βροβὸς* Κέως Πελοπν. (Καλάβρυτ. Παππούλ.) *βρουβὸς* Πελοπν. κ. ἀ. Πληθ. *βορβὰ* τά, Εὔβ. (Κάρυστ. Ὀξύλιθ.) Κύθν.—*Λεξ.* Δημητρ. *βουρβὰ* Εὔβ. (Κάρυστ.) *βρουβὰ* Εὔβ. (Πλατανιστ.) Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *βολβός,* παρ' ὃ καὶ μεσν. *βουλβός.*

1) Ὁ ὑπόγειος κορμὸς τῶν φυτῶν τῆς τάξεως τῶν λειριωδῶν (liliaceæ) σύνηθ.: Φρ. *Ἀναχλὸς βορβὸς* (ἀτροφικὸς βολβὸς καὶ μεταφ. ἐπὶ ἰσχνοῦ ἀνθρώπου) Πελοπν. Συνών. *κρεμμύδι.* **2)** Τὰ κεφαλόρριζα ἢ βολβώδη φυτὰ τῆς ἀνωτέρω τάξεως **α)** Τοῦ γένους τῆς Λεοπολδίας (Leopoldia) Λεοπολδία ἡ Ἑλληνικὴ (Leopoldia Graeca), Λεοπολδία ἡ Χολτσμάνειος (Leopoldia Holzmanii) καὶ Λεοπολδία ἡ πολύκομος (Leopoldia comosum), τῶν ὁποίων οἱ βολβοὶ εἶναι ἐδώδιμοι, συνήθη ζιζάνια τῶν σιτηρῶν (πβ. Θεοφρ. Ἱστορ. φυτ. 8, 8, 3 «φιλεῖ δὲ μάλιστα ἐν τοῖς πυροῖς γίγνεσθαι τὸ τῶν βολβῶν σπέρμα») σύνηθ. **β)** Τοῦ γένους τοῦ βοτρυάνθου (botryanthus) βοτρύανθος ὁ βοτρυώδης (botryanthus racemosus) πολλαχ. Συνών. *καλογραιά, ψωμὶ τοῦ κούκου.* **γ)** Ὑάκινθος ὁ σταχυηρὸς (hyacinthus spicata) πολλαχ. **3)** Ψευδοβρυωνία ἡ δίοικος (bryonia dioica) καὶ ψευδοβρυωνία ἡ Κρητικὴ (bryonia Cretica) τῆς τάξεως τῶν κολοκυνθωδῶν (cucurbitaceæ) πολλαχ. Συνών. *ἀγριόκλημα* **3**, *ἀγριοκολοκυθιὰ* **1** καὶ **2**. **4)** Ὁ βολβὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ Ἀμοργ. Εὔβ. (Κάρυστ. Ὀξύλιθ. Πλατανιστ.) Κέρκ. Κύθν, Κύπρ. Νάξ. (Δαμαρ. Καλόξ. Κορων. Μον. Φιλότ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κίτ. Κορινθ. Παππούλ.) Σάμ. Τσακων. Χίος: *Πονῶ τοὺς βορβούς μου* Χίος *Νά 'βγουν οἱ βορβοὶ τῶνε ματιῶ σου!* (ἀρὰ) Δαμαρ. *Νὰ βγάλῃ τὰ βορβά του:*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ